

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/262/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113228137
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113228137.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: ELCOM, spoločnosť s ručením obmedzeným Prešov, IČO: 00 695 599, so sídlom Prešov, Jesenná 2695/26, právne zastúpený: Mgr. Miroslav Baláž, advokát so sídlom Prešov, Sládkovičova 8 proti žalovaným: 1.) JUDr. Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., T. XXX, X.) R.. Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., U. 5, 3.) JURISCONSULTI s.r.o., IČO: 31 679 790 so sídlom Prešov, Alexandra Matušku13, právne zastúpený: JUDr. Mária Sýkorová, advokátka so sídlom Košice, Zoborská 13 v konaní o zaplatenie 756,14 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 15C/259/2013-54 zo dňa 05.05.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobný návrh zamietol. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.
2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie ust. §2 ods.1,2, § 3, § 13, § 18, § 22 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch, ust. § 373, § 76, § 86, § 87 a § 304 Obchodného zákonníka.
3. Súd prvej inštancie konštatoval, že inou vadou konania podľa § 241a ods.2 písm. a/ O.s.p. je aj skutočnosť, ak si súd vyloží skutkový základ sporu natoľko vadne, že v skutočnosti rozhodne o skutku inom a prekročí tak súd medze ustanovené v § 153 O.s.p. bez zákonného dôvodu (rozsudok NS ČR sp.zn. 32Odo/1414/2006).
4. Súd je viazaný žalobou a môže rozhodnúť iba o tom, čo žalobca požadoval. Nápravu omylu v právnom názore, ku ktorému došlo pri podaní žaloby, môže žalobca urobiť iba tak, že svoju požiadavku vyjadrenú v tzv. žalobnom petite zmení za podmienok uvedených v ust. § 95 O.s.p. (NS ČR sp.zn. 30Cdo/1782/2006).
5. V zmysle ust. § 18 zák. č. 129/1991 Zb. komerčný právnik zodpovedal klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci. Za škodu spôsobenú klientovi zodpovedal aj vtedy, ak bola spôsobená v súvislosti s poskytnutím právnej pomoci jeho zástupcom, alebo jeho pracovníkom, zodpovednosť týchto osôb podľa občiansko-právnych, alebo pracovno-právnych predpisov nie je tým dotknutá. Podľa tvrdení žalobcu mu škodu mal spôsobiť žalovaný v 3. rade, čo je však z pohľadu súdu vylúčené, nakoľko jeho právny predchodca počnúc dňom 01.1.1994 stratil zákonnú možnosť poskytovať právne služby vrátane zastupovania pred súdom. Zodpovednosť žalovaného v 1. a 2. rade tým nemôže byť daná pre akcesorický charakter ručiteľského záväzku. Ručenie v dôsledku svojej akcesorickej povahy sleduje právny osud zabezpečovaného záväzku, čo teda znamená, že pokiaľ nevznikol hlavný

záväzok, nemohol vzniknúť ani ručiteľský záväzok. Pokiaľ by súd zisťoval zodpovednosť za škodu žalovaných v 1. a 2. rade (žalobca poukazuje na hrubé porušenie povinnosti žalovaného v 1. rade ako advokáta, avšak nárok si u neho neuplatňuje ako u škodcu, ale ako u ručiteľa), prekročil by tak hranice skutku opísané žalobcom. Žalovaní v 1. a 2. rade neboli v žalobe žalovaní ako osoby, ktoré svojim konaním porušili objektívne právo, čo viedlo ku vzniku škody u žalobcu. Z uvedeného dôvodu nie je daná pasívna vecná legitímácia žiadneho zo žalovaných účastníkov konania. Námiетка nedostatku vecnej legitímácie je stav vyplývajúci z hmotného práva a jej nedostatok spôsobuje neúspech žaloby, pretože žalobca zažaloval žalovaných, ktorí nie sú nositeľmi tvrdenej povinnosti, čo má za následok nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. S poukázaním na súdom uvádzané dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby, nebolo dôvodné dopĺňať dokazovanie v zmysle návrhu právneho zástupcu žalobcu výsluchom žalovaných, nakoľko by to nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci. Keďže súd žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, nebolo dôvodné zaoberať sa vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaných.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 (ďalej O.s.p.) tak, že v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

7. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Právne odôvodnil svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/ a f/ O.s.p. Namietal, že súd prvej inštancie nepostupoval dôsledne podľa ust. § 132 O.s.p. a zároveň svoje rozhodnutie nesprávne právne odôvodnil nedostatkom pasívnej legitímácie na strane žalovaných vychádzajúc najmä zo skutočností, že žalobca udelil plnomocenstvo priamo žalovanému v 1. rade, avšak ani u neho nie je preto z pohľadu súdu prvej inštancie daná zodpovednosť za škodu, nakoľko nebol žalovaný ako škodca, ale ako ručiteľ tvrdeného škodcu. Zároveň žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.09.2010 sp.zn. 5Cdo/196/2009 i na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 32Odo/1414/2006 zo dňa 01.10.2008. V danom prípade ide jednoznačne od samého začatia konania o uplatnenie nárokov z titulu náhrady škody. Čo sa týka konštatovania súdu prvej inštancie, že počnúc dňom 01.10.1994 poskytovanie právneho zastúpenia žalovaným v 3. rade, resp. jeho právnym predchodcom nebolo možné je potrebné zdôrazniť, že žalobca o tejto skutočnosti nevedel a nemusel vedieť, nakoľko nemá právnické vzdelanie. No práve naopak, právny predchodca žalovaného v 3. rade poskytoval žalobcovi právne služby a to až do 30.05.2007. Mandátna zmluva uzavretá dňa 01.08.1994 napokon nebola do dnešného dňa zrušená a ani vypovedaná. V kontexte vyššie uvedeného je zrejme, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, nakoľko to, že právny predchodca žalovaného v 3. rade poskytoval žalobcovi právne služby aj po 01.10.1994, hoci na to nebol oprávnený neznamena, že nemohol takouto činnosťou spôsobiť škodu, za ktorú je aj zodpovedný. Nutné je pritom zdôrazniť aj tú skutočnosť, že zodpovednosť advokáta, resp. komerčného právnika za škodu je zodpovednosťou objektívnou založenou na kumulatívnom splnení troch podmienok a to činnosť súvisiaca s výkonom povolania, vznik škody a príčinná súvislosť s výkonom povolania a vznikom škody. V tomto prípade ide o prezumpciu zavinenie toho, kto za škodu zodpovedá, ktorá je zakotvená v § 44, § 120 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa zodpovednosti zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil, čo ani jeden zo žalovaných neurobil. Rovnako žalobca poukázal na skutočnosť, že verejnú obchodnú spoločnosť nie je možné zamieňať so spoločnosťou s ručením obmedzeným, za ktorú koná konateľ. V prípade verejnej obchodnej spoločnosti totiž v zmysle § 81 Obchodného zákonníka môže byť poverený obchodným vedením spoločnosti každý spoločník samostatne. Takto tomu bolo aj v prípade JURISCONSULTI, v.o.s., kde za spoločnosť konali a podpisovali štatutárni zástupcovia (spoločníci), každý samostatne. Je teda len logické, že v rámci mandátnej zmluvy, ktorú uzavrel žalobca s JURISCONSULTI, v.o.s. bolo podpísané plnomocenstvo žalovaným v 1. rade, ktorý bol štatutárom verejnej obchodnej spoločnosti. Súd prvej inštancie odmietol vykonať dokazovanie výsluchom žalovaných v 1. až 3. rade, rozhodol vo veci bez vypočutia účastníkov konania, ktorí sa k veci nemohli vyjadriť, čím im odňal možnosť konať pred súdom. Preto podľa názoru žalobcu je tu dôvod na rozhodnutie v zmysle odvolacieho petitu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. K odvolaniu žalobcu sa žalovaní nevyjadrili.

9. Krajský súd v Prešove podaním zo dňa 06.09.2016, doručeným právnomu zástupcovi žalobcu dňa 09.09.2016 a právnej zástupkyňi žalovaných tiež dňa 09.09.2016 vyzval postupom podľa ust. § 382 C.s.p. strany sporu, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaslali odvolaciemu súdu vyjadrenie k možnému použitiu ust. § 398 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. o premlčaní nároku na náhradu škody uplynutím 10-ročnej premlčacej doby, keď došlo k porušeniu povinnosti. K uvedenému sa vyjadrila právna zástupkyňa žalovaných tak, že žalovaná je náhrada škody podnikateľa, ktorá vznikla pri jeho podnikateľskej činnosti. Premlčanie práva na náhradu škody sa riadi Obchodným zákonníkom. V tejto súvislosti poukázala na vyjadrenie doručené súdu prvej inštancie dňa 22.01.2015. Poukázala na znenie ust. § 398 Obchodného zákonníka, i na rozsudok Okresného súdu Poprad sp.zn. 17Cb/2/2003 s tým, že takýto názor vyslovil i Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7Co/190/2015, i Krajský súd v Žiline vo veci sp.zn. 8Co/184/2011. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci sp.zn. 43Cob/193/2013, i na rozhodnutie Okresného súdu v Prešove sp.zn. 7C/130/2013. V tejto veci poukázal súd prvej inštancie aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 32Cdo/24/2009 a 23Cdo/5393/2007, i na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 1256/2010. Preto žalovaní navrhli rozsudok potvrdiť. Vyjadrenie žalovaných odvolací súd zaslal právnomu zástupcovi žalobcu emailom dňa 21.09.2016. Žalobca podaním doručeným Krajskému súdu v Prešove na výzvu zaslal vyjadrenie, že nesúhlasí s použitím ust. § 398 Obchodného zákonníka.

10. Odvolací súd vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len C.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyjadrených v ust. § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 23.09.2016 a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny.

11. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca ako mandant a spoločnosť JURISCONCULTI, v.o.s. kancelária komerčných právnikov zastúpená JUDr. Marekom Sahuľom so sídlom Masarykova 16, Prešov ako mandatár uzavreli dňa 01.08.1994 mandátnu zmluvu, v predmete ktorej sa mandatár zaviazal pre mandanta poskytovať právne rady a konzultácie súvisiace s predmetom zmluvy, zaujímať právne stanoviská k vzniknutým problémom, posudzovať a spracovávať návrhy zmlúv.

12. Dňa 31.05.2013 došlo k odovzdaniu spisov spoločnosti ELCOM, s.r.o. žalovaným v 1. rade, kde okrem iných figuruje aj spor proti Dušanovi Šaradinovi s poznámkou: rozsudok 2003.

13. Žalobca doručil žalovanému v 1. rade list dňa 22.07.2013 v ktorom ho informoval, že ním podaná správa o stave vybavenia právnych vecí je v rozpore s ich zisteniami a z dôvodu zanedbania povinnosti pri zastupovaní, čím došlo k hrubému porušeniu povinnosti advokáta vyplývajúcich zo Zákona o advokácii, si uplatňuje náhradu škody s príslušenstvom. K právnej veci voči H.E. uviedol, že žalovaný v 1. rade s poukázaním na jeho poznámku: „rozsudok 2003“ nepochybne vedel, že má rozsudok od roku 2003, kde lehota na plnenie začala plynúť od 12.07.2002. Žalobcovi bol priznaný nárok na 10.196,70 Sk istiny s 11,6 %-ným úrokom z omeškania od 12.07.2002, súdny poplatok 760,- Sk. Žalobcom vyčíslený nárok tak predstavuje súčet priznanej istiny 10.196,70 Sk, kapitalizovaný úrok z omeškania 11.828,- Sk a súdny poplatok 760,- Sk po spočítaní v prepočte na euro 756,14 Eur. Žalobca si tiež uplatňuje trovy právneho zastúpenia 102,90 Eur.

14. Z pripojeného spisového materiálu Okresného súdu Poprad v právnej veci sp.zn. 17Cb/2/2013 vyplýva, že žaloba bola súdu doručená 26.09.2002 a súd vydal dňa 23.05.2003 rozsudok č.k. 17Cb/2/2003-32, ktorým zaviazal žalovaného H. U. zaplatiť žalobcovi ELCOM, s.r.o. Prešov, Námestie mládeže 3, istinu 10.196,70 Sk s 11,6 %-ným úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 12.07.2002 do zaplattenia a nahradiť trovy konania v sume 2.225,- Sk na účet právneho zástupcu JUDr. Mareka Sahuľa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 03.09.2003. Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že žalobcu v konaní zatupoval priamo JUDr. Marek Sahuľ, komerčný právnik na základe plnomocenstva vystaveného dňa 12.09.2012.

15. Vo veci žalovaní namietali jednak nedostatok pasívnej vecnej legitímácie a jednak vzniesli aj námietku premlčania s odkazom na ust. § 398 Obchodného zákonníka.

16. Podľa ust. § 398 Obchodného zákonníka, pri nároku na náhradu škody plyní premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

17. Premlčacia doba teda všeobecne začína plynúť dňom, keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu alebo uskutočniť právny úkon (§ 391 Obchodného zákonníka). Pri práve na náhradu škody je táto všeobecná úprava konkretizovaná v ustanovení § 398 Obchodného zákonníka. V tomto ustanovení sú upravené dve premlčacie doby a to subjektívna, ktorá je 4 - ročná a objektívna, ktorá je 10- ročná. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby musia byť splnené dve podmienky a to vedomosť o škode a vedomosť o osobe povinnej na jej úhradu. Subjektívna premlčacia doba nepredlžuje objektívnu premlčaciu dobu, pretože uplynutím subjektívnej premlčacej doby dôjde k premlčaniu aj vtedy, keď objektívna premlčacia doba ešte neuplynula. Objektívna premlčacia doba je pri práve na náhradu škody 10- ročná. Jej význam spočíva v tom, že vymedzuje časový rámec na uplatnenie 4 -ročnej subjektívnej doby, ak sa táto doba neskončila do 10-tich rokov od porušenia povinnosti. Tým je zabezpečená právna istota účastníkov právnych vzťahov. Začiatok objektívnej doby na rozdiel od začiatku subjektívnej doby sa viaže na deň, keď došlo k porušeniu povinnosti. Objektívna premlčacia doba sa uplatní len vtedy, keď nedošlo k uplynutiu 4 -ročnej subjektívnej premlčacej doby a teda k premlčaniu práva na náhradu škody.

18. Odvolací súd nesúhlasí s právnym názorom žalobcu, ktorý vyjadril v písomnom podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 13.04.2015, teda že na premlčanie pôvodného nároku je potrebné aplikovať ust. § 408 Obchodného zákonníka, čo znamená, že od splatnosti pohľadávky dňa 12.07.2002 došlo k premlčaniu dňa 12.07.2012. V tom čase žiaden zo žalovaných žalobcovi neoznámil existenciu rozhodnutia súdu, čo by smerovalo k tomu, že žalobca si mohol nárok exekučne vymáhať. Žalobcovi mala začať podľa jeho názoru plynúť 4-ročná subjektívna premlčacia lehota až potom, ako ho JUDr. Sahuľ 31.05.2013 informoval o skutočnom stave právnych vecí a odovzdal agendu novoustanovenému právnenému zástupcovi, teda nárok žalobcu na náhradu voči žalovaným premlčaný nie je. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to čo uviedol vyššie, že význam subjektívnej premlčacej doby spočíva v tom, že vymedzuje časový rámec na jej uplatnenie, ak sa neskončila do 10 rokov od porušenia povinnosti.

19. Rozsudok Okresného súdu Poprad nadobudol právoplatnosť dňa 03.09.2003 a vykonateľný sa stal 07.09.2003. Povinnosť informovať žalobcu o právoplatnosti platobného rozkazu vznikla dňom nasledujúcim po jeho právoplatnosti, teda dňa 04.09.2003 a čo do vykonateľnosti dňa 08.09.2003. Objektívna 10-ročná premlčacia doba teda najneskôr uplynula dňa 08.09.2013. Žalobca bola podaná na súd dňa 30.09.2013, teda po márnom uplynutí 10-ročnej premlčacej doby. Keďže v čase podania žaloby už objektívna premlčacia doba uplynula v dôsledku vznesenia námietky premlčania zo strany žalovaných, nebolo možné žalobcovi premlčané právo priznať. Odvolací súd preto v zmysle ust. § 387 ods.1 C.s.p. rozsudok potvrdil, lebo je vo výroku vecne správny.

20. K odvolacím námietkam žalobcu čo do nesprávneho skutkového zistenia súdu prvej inštancie ohľadom nedostatku pasívnej legitímácie žalovaných odvolací súd uvádza, že z dôvodu premlčania nároku nebolo potrebné sa touto otázkou osobitne zaoberať.

21. Súd prvej inštancie rozhodne o trovách odvolacieho konania vo svojom rozhodnutí v lehote 30 dní od právoplatnosti (§ 470 ods.2 v spojení s § 262 ods.3 a § 396 ods.1 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).